

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 437/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Metsähallituksen tuottovaatimusten alentamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Heli Järvisen /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 437/2018 vp:

Millaisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta Metsähallituksen tuottovaatimusta alennetaan ja Metsähallitusta ohjeistetaan käyttämään alempaa korkokantaa ja

onko hallitus valmis siirtymään jatkuvan kasvatuksen menetelmiin ja luopumaan avohakuista silloin, kun se ei metsän tautien tai tuhohyönteisten takia ole välttämätöntä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Metsähallituslain (234/2016) 2 §:n mukaan Metsähallituksen tulee käyttää, hoitaa ja suojella hallinnassaan olevaa valtion maa- ja vesiomaisuutta kestävästi. Metsähallituksen tulee myös toimia tuloksellisesti. Metsähallituksen tulee harjoittaa toimialallaan liiketoimintaa laissa säädettyjen ja valtion talousarviossa täsmennettyjen yhteiskunnallisten velvoitteiden puitteissa ja hoitaa sille säädettyjä julkisia hallintotehtäviä. Metsähallitus toimii liiketaloudellisten periaatteiden sekä eduskunnan sille hyväksymien palvelutavoitteiden ja muiden toimintatavoitteiden mukaisesti. Metsätaloutta ja muuta markkinaehtoista liiketoimintaa Metsähallitus harjoittaa omistamiensa tytäryhtiöiden kautta.

Metsähallituslain 25 §:n mukaisesti Metsähallituksella on oma pääoma, joka muodostuu peruspääomasta ja muusta omasta pääomasta. Peruspääoma on liikelaitokseen sijoitettua voiton tuloutuksen perusteena olevaa pääomaa. Muu oma pääoma on Metsähallitukselle sen voitosta osoitettua pääomaa tai pääomaa, joka on siirretty sille muun oman pääoman ehdoin. Peruspääoman ehdoin 15.4.2016 Metsähallitukselle siirretyn maa- ja vesiomaisuuden arvo on noin 2 600 milj. euroa ja muu oman pääoman ehdoin siirrettävän maa- ja vesiomaisuuden arvo on noin 1 200 milj. euroa. Liikelaitoksen peruspääoma ja muut varat ja velat pl. julkiset hallintotehtävät kirjattiin lain voimaantulopäivän käypään arvoon.

Metsähallituksen liiketoiminnan tuottovaade on määritetty talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa 25.10.2016 hyväksytyssä Metsähallitusta koskevissa omistajapoliittisissa linjauksissa vuosille 2016-2020. Linjausten mukaan Metsähallituksen liiketoimintojen on oltava kannattavia ja tuotettava niihin sijoitetulle pääomalle kohtuullinen vuotuinen tuotto ja tasainen tuloutus omista-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 437/2018 vp

jalle. Tavoitteena on nostaa sijoitetun pääoman tuotto 4,6 %:in vuoteen 2020 mennessä. Tulosta-voite asetetaan vuosittain sijoitetun pääoman tuottovaatimuksen perusteella ottaen huomioon tuloksen suuruuteen vaikuttavat markkinatekijät, Metsähallitukselle asetetut palvelu- ja muut toimintatavoitteet, yhteiskunnalliset velvoitteet ja metsätaloutta harjoittavan tytäryhtiön riittävän omavaraisuuden ja kehittymismahdollisuuksien turvaaminen.

Metsähallituksen talouskäytössä olevien metsien (monikäyttömetsien) hakkuusuunnite eli eri hakkuutavoilla korjattava puumäärä on noin 6,4 milj. kuutiometriä vuodessa kasvun ollessa samanaikaisesti noin 11 miljoonaa kuutiometriä. Hakkuusuunnite olisi 1,9 milj. kuutiometriä suurempi ilman Metsähallituslain 6 §:n edellyttämien yhteiskunnallisten velvoitteiden (luonnon monimuotoisuuden, virkistyskäytön, porotalouden ja saamelaiskulttuurin edistäminen) huomioon ottamista. Metsähallituksen talouskäytössä olevista metsistä yhteiskunnallisten velvoitteiden vuoksi kokonaan käytön ulkopuolella tai rajoitetun käytön piirissä on 0,5 milj. hehtaaria.

Metsähallituksen vuotuinen hakkuusuunnite määritetään alueellisissa luonnonvarasuunnitelmissa. Hakkuusuunnitteen määrittelyä varten tehdään hakkuulaskelmia, joissa hyödynnetään uusin metsävaratieto, ajantasaiset alue-ekologiset suunnitelmat sekä muiden maankäyttömuotojen tuomat rajoitteet. Hakkuulaskelmissa käytetty korkokanta vastaa muiden metsäalan toimijoiden käyttämiä korkokantoja. Esimerkiksi Luonnonvarakeskuksen tekemät valtakunnalliset hakkuusuunnitteet tehdään samalla korkokannalla. Metsähallituksen metsänhoito-ohjeiden metsän uudistamisen läpimitta- ja ikäkriteerit sekä hakkuulaskelmissa asetetut muut toiminnan pitkäaikaista kestävyyttä varmistavat kriteerit laskevat käytännössä toteutuvaa korkoa lähes prosenttiyksikön. Hakkuulaskelmia tehdään eri korkokannoilla ja laskelmien tuloksia hyödynnetään alueellisia hakkuusuunnitteita määritettäessä. Hakkuusuunnitetta ei määritetä pelkästään hakkuulaskelman perusteella, vaan sitä korjataan alaspäin johtuen tekijöistä, joita ei voida huomioida laskelmassa, kuten esimerkiksi puronvarsien jättäminen metsien käsittelyn ulkopuolelle. Puuston tilavuuden on myös oltava laskelman lopussa (40 vuoden jälkeen) vähintään yhtä suuri kuin laskentajakson alussa.

Monikäyttömetsien uudistamisajankohdan valinta perustuu liiketaloudelliseen tarkasteluun. Uudistamis päätös tehdään, kun puuston uudistaminen on taloudellisesti järkevämpää kuin puuston edelleen kasvattaminen. Toisinaan tulevien hakkuumahdollisuuksien, erikoispuun kasvatuksen, lannoitusvaikutuksen hyödyntämisen, muiden maankäyttömuotojen tai ympäristönäkökohtien takia voi olla perusteltua jatkaa metsikön kasvatusta vielä uudistuskypsyuden saavuttamisen jälkeenkin. Metsähallitus käyttää uudistamiskriteereinä edellä mainittuja metsikön keskimääräisiä puustotunnuksia, jotka eivät poikkea yleisesti metsätaloudessa käytettävistä uudistamiskriteereistä. Kyseiset kriteerit vastaavat Tapion metsänhoitosuosituksen uudistamiskriteerejä, jotka on laskettu 2-3 % korkovaatimusta käyttäen. Lisäksi Metsähallituksen metsänhoito-ohjeet sisältävät minimi-ian, jota nuorempana metsää ei saa uudistaa.

Metsähallitus pyrkii valitsemaan kullekin kohteelle parhaiten soveltuvan uudistamistavan, jossa huomioidaan kaikki kestävä metsätalouden osa-alueet nimittäin taloudellinen, ympäristöllinen, sosiaalinen ja kulttuurillinen kestävyys. Jatkuva kasvatusta on joillakin kohteilla taloudellisesti varteenotettava vaihtoehto avohakkuulle, mutta kaikkiin kohteisiin se ei sovellu. Valtion metsissä

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 437/2018 vp

käytetään jatkuvan kasvatuksen menetelmiä niille soveltuvilla kasvupaikoilla, erityisesti jos alueen muiden käyttömuotojen vuoksi peitteisyyden ylläpitäminen metsässä on tärkeää. Tällaisia kohteita ovat esimerkiksi Lapin karut männiköt, matkailu- ja retkeilyalueiden metsät sekä menetelmään soveltuvat turvemaiden metsät. Metsähallituksen uudistus-luontoisista hakkuista 15 % tehdään erityishakkuina.

Tutkijoiden näkemykset jatkuvan kasvatuksen kannattavuuden paremmuudesta suhteessa jaksolliseen metsän kasvatukseen poikkeavat ja asia vaatii lisätutkimusta. Ilmastotavoitteiden näkökulmasta puuperäisillä tuotteilla tulee korvata fossiilitalouden tuotteita ja pitää metsät kasvukuntoisina hiilinieluinä.

Metsähallituksen omistajapoliittisissa linjauksissa vuosille 2016-2020 asetettu sijoitetun pääoman 4,6 % tuottotavoite vastaa nykyisellä organisaatorakenteella ja tasearvoilla 120 milj. euron tulosta verojen jälkeen. Tulostavoitetta voidaan pitää vaativana mutta realistisena ja se mahdollistaa Metsähallituslain mukaisten yhteiskunnallisten velvoitteiden huomioonottamisen nykytaisoisena. Tulostavoitteen voidaan näin ollen katsoa olevan tasapainossa Metsähallituslain edellyttämän valtion maa- ja vesiomaisuuden kestävä hoidon ja käytön kanssa ja tuottavan hallituksen käsityksen mukaan parhaan kokonaishyödyn yhteisteiskunnan eri tavoitteet huomioon ottaen.

Helsingissä 16.11.2018

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä